

ע"פ 69400/06/20 - א' ג' נגד המוסד לביטוח לאומי

בית הדין הארצי לעבודה

עפ"ס 69400-06-20

ניתנה ביום 03 אוגוסט 2020

המבקשת

א' ג'

המשיב

המוסד לביטוח לאומי
בשם המבקשת - עו"ד רונית מאור קשלס
בשם המשיב - עו"ד שירה צמיר

החלטה

הרשמת אפרת קוקה

1. המבקשת הגישה לבית דין זה ביום 29.6.2020 ערעור על שתי החלטות של בית הדין האזורי לעבודה תל-אביב: **האחת מיום 24.4.2020**, בה נדחתה בקשתה לפסלות שופט, ו**השנייה מיום 18.6.2020**, בה נדחתה בקשתה ל"עיון חוזר" בהחלטה מיום 24.4.2020 (כב' השופטת שרה מאירי; ב"ל 41500-02-18). יוטעם, כי ההחלטה מיום 24.4.2020 עסקה גם בבקשתה של המבקשת לתיקון פרוטוקול הדיון מיום 16.2.2020, אולם כתב הערעור אינו כולל השגה על החלטתו של בית הדין האזורי בסוגיה זו.
2. במצורף לכתב הערעור, הגישה המבקשת בקשה להארכת מועד להגשת הערעור על החלטתו של בית הדין האזורי מיום 24.4.2020, היא הבקשה העומדת להכרעתו.
3. לאחר בחינת טיעוני הצדדים בבקשה ועיון בחומר המצוי בתיק בית הדין, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור על החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020 להידחות, ומשכך אין לקבל את הערעור לרישום.

הערעור הוגש באיחור

4. **תקנה 112ג(ב) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב - 1991** (להלן: **תקנות בית הדין לעבודה**) קובעת, כי ערעור בעניין פסלות שופט יש להגיש לבית הדין הארצי לעבודה בתוך עשרה ימים מהיום שבו הודעה לבעל הדין ההחלטה בבקשת הפסלות. עיון במערכת 'נט המשפט' מעלה, כי החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020 הומצאה למבקשת כדין ביום 15.6.2020 בדואר רשום עם אישור מסירה (שנחתם על ידה). אלא, שעיון בתיק בית הדין האזורי מעלה, כי עוד קודם לכן, הגישה המבקשת לבית הדין האזורי ביום **3.6.2020** בקשה ל"עיון חוזר" בהחלטה מיום 24.4.2020. זאת, באופן המלמד על כך שהייתה למבקשת ידיעה ממשית אודות ההחלטה מיום 24.4.2020, לכל המאוחר, ביום

3.6.2020. בנסיבות אלה יש לבחון, האם ראוי להחיל על המבקשת את 'כלל הידיעה' ולמנות את הימים להגשת הערעור מיום 3.6.2020.

5. שאלת היחס בין "כלל ההמצאה" לבין "כלל הידיעה" נדונה לא אחת בפסיקה. הכלל שקבעה הפסיקה הוא, שיש להעדיף את 'כלל ההמצאה' על פני 'כלל הידיעה', וזאת בתנאי ש'כלל ההמצאה' אינו משמש מנוף להתנהגות חסרת תום לב, בלתי מוצדקת או בלתי מידתית של הצד שכנגד, או לשימוש בלתי סביר בהליכי משפט (ראו: ע"ר (ארצי) 38199-05-11 **נתן קרמר - שרה אורן**, 29.8.2011; ע"ר 54130-06-16 **מחמד אדם מהדי מוחמד - שמש חי אחזקות בע"מ**, 20.2.2017). בפסיקת בית המשפט העליון נקבע, שניתן למנות את הימים להגשת הערעור מהמועד בו נעשה ניסיון להמציא את פסק הדין לידי בעל הדין המערער, אם הוכח שהוא ידע על פסק הדין בצורה מלאה וברורה, והוכח שהמערער פעל בחוסר תום לב לאור ידיעה זו, עת הוא נאחז או אף משתמש בפגם בהמצאה על מנת להשיג יתרון דיוני החורג מתכלית התקנה. עוד נקבע, שחובת תום הלב תיבחן לאור התנהגותו של בעל הדין המערער וחלוף הזמן (ראו: רע"א 8467/06 **לובנה אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ**, 8.7.2010). בע"א 4637/16 **הפטריארכיה היוונית אורתודוקסית נ' פארוק איברהים יעקוב**, 15.10.2017, קבע בית המשפט העליון, כי ככל שנוקפים הימים "אין באפשרותו של בעל דין להיבנות מהיעדר ההמצאה ועליו לפעול בתום לב דיוני ולהשיג על ההחלטה על יסוד ידיעתו".

בענייננו, הגשת הבקשה ל"עיון חוזר", מלמדת כאמור על ידיעה ברורה וממשית של המבקשת אודות תוכנה של החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020, לכל המאוחר ביום 3.6.2020. שכן, המבקשת נקטה פעולה דיונית בהסתמך על ידיעתה אודות ההחלטה ותוכנה. בנסיבות אלה שוכנעתי, שקיימת הצדקה להחלת 'כלל הידיעה' על המבקשת, באופן בו יימנו הימים להגשת הערעור מיום 3.6.2020.

6. מכל מקום יוטעם, כי הערעור הוגש באיחור בין אם חל 'כלל הידיעה' על המבקשת ובין אם לאו; שכן, מדובר באיחור בן שישה עשר ימים אם נמנה את הימים להגשת הערעור מיום 3.6.2020, ובאיחור בן ארבעה ימים אם נמנה את הימים להגשת הערעור מיום 15.6.2020.

הארכת המועד

7. **תקנה 125 לתקנות בית הדין לעבודה** מסמיכה את בית הדין או הרשם להאריך מועדים שנקבעו בחוק או בתקנות "מטעמים מיוחדים שיירשמו".

בית המשפט העליון קבע בפסיקתו עקרונות מנחים להגדרת "טעמים מיוחדים" כדלקמן: "...**במקרה שבו סוכלה הכוונה להגיש ערעור, עקב אירועים שהנם מחוץ לשליטה הרגילה של בעל הדין (מוות, מחלה). טעם מיוחד קיים אף במקרה בו תחולל אירוע שאינו צפוי מראש, ולא ניתן להיערך אליו מראש. גם מצב דברים שבו טעה בעל הדין ביחס למצב המשפטי או העובדתי, כלול בקטגוריה זו, ובלבד שהטעות אינה טעות מובנת מאליה, הניתנת לגילוי על ידי בדיקה שגרתית, שהגשת כל כתב טענות מחויבת בה**" (ראו: ע"א (עליון) 6842/00 **ידידיה נ' קסט**, פ"ד נה (2) 904).

עוד קבעה ההלכה הפסוקה את הכלל, לפיו איחור של ימים בודדים או אף של יום אחד בהגשת הערעור טעון תירוצ והצדקה (ראו: ע"א (עליון) 694/01 **מדינת ישראל נ' לאה ויסמן**, 30.7.2001). סיכויי הערעור מהווים שיקול מרכזי ומכריע בהחלטה בדבר הארכת מועד (ראו: בש"א (ארצי) 604/05 **טובה אירלנדר נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה**, 21.8.2005).

על אלה נוסיף, כי לצורך מתן הארכת מועד להגשת ערעור על החלטה שעניינה פסלות שופט, נדרש 'טעם מיוחד' מוגבר, וזאת לאור המועדים הקצרים שנקבעו בדין להגשת ערעור על החלטה מסוג זה והצורך להביא טענות

פסלות לסיומן בהקדם האפשרי (ראו: בש"א (ארצי) 128/06 **יעקב אהרונ - אינטרקלאב בע"מ**, 4.5.2006).
8. **במקרה שלפני**, המבקשת טענה כי האיחור בהגשת הערעור נעוץ בבקשה ל"עיון חוזר" שהגישה לבית הדין האזורי ובכך שהמתינה למתן החלטה בבקשה זו. בהתאם להלכה הפסוקה, ככלל ובהעדר הצדקה מיוחדת, הגשת בקשה ל"עיון חוזר" אינה עוצרת או מאריכה את מניין הימים להגשת הליך ערעורי על החלטה שיפוטית (ראו: רע"א (עליון) 11449/05 **הועדה המקומית לתכנון ובנייה ירושלים נ' תורג'מן**, 6.2.2006; בר"ע (ארצי) 25084-12-18 **חזקי - אלסטר**, 20.1.2019, והפניות שם). מה גם שבעניינו, לא הובאו בבקשה ל"עיון חוזר" עובדות או נסיבות חדשות והיא נסמכת על אותן "התרחשויות" שעמדו ביסוד הבקשה הראשונה לפסלות שופט. בנסיבות אלה, אין בהגשת הבקשה ל"עיון חוזר" הצדקה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי על החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020, ולמעשה מדובר בניסיון לייצר באופן מלאכותי מועד ערעור נוסף על ההחלטה מיום 24.4.2020.

9. טעם נוסף שהעלתה המבקשת להצדקת האיחור בהגשת הערעור, עניינו בפנייתה ללשכה לסיוע משפטי לקבלת ייצוג. המבקשת טענה, כי נאלצה להמתין לבדיקת זכאותה ולאישור הייצוג טרם הגשת הערעור. אמנם, פנייה ללשכה לסיוע משפטי עשויה לעלות במקרים המתאימים כדי 'טעם מיוחד' להארכת מועד להגשת ערעור (ראו: בש"א 6708/00 **אהרון נ' אהרון**, פ"ד נב(4) 702 (2000); בש"א (ארצי) 1360/04 **ניר לוי - המוסד לביטוח לאומי**, 10.11.2004; בג"צ 1986/06 **פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול**, 27.5.2008), עם זאת, פנייה כאמור אינה מקימה 'טעם מיוחד' 'אוטומטי' וכל מקרה יבחן על פי מכלול נסיבותיו (ראו: ע"ע (ארצי) 38789-10-15 **שרון פנאן - חברת מועדון הכדורסל מכבי תל אביב (1995) בע"מ**, 16.7.2017). עוד נפסק, כי על המבקש סיוע משפטי לפעול בתוך זמן סביר לאחר קבלת פסק הדין לשם הסדרת ייצוגו על ידי הלשכה, וכי במקביל לפנייה ללשכה לסיוע משפטי מוטב שהמבקש יפנה בעצמו לבית המשפט בבקשה להארכת מועד (ראו: בש"א (עליון) 7231/02 **שפיזמן נ' משכן בנק הפועלים למשכנתאות**, 2.10.2002).

במקרה שלפני, לא נמצא בטיעוני המבקשת פירוט כלשהו בעניין מועד פנייתה ללשכה לסיוע משפטי או הסבר לכך שלא הוגשה מטעמה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור במועד מוקדם יותר. זאת, באופן שהיה מונע את הפגיעה באינטרס סופיות הדיון של המשיב. כבר נקבע כי: "**המבקש להראות טעם מיוחד לצידוק האיחור חייב לפחות לפרש את המועדים של האירועים הרלבנטיים ואינו יכול לצפות לכך שעל פי טענה כללית וסתומה שבתצהיר ישיג הארכת מועד**" (זוסמן, **סדר הדין האזרחי**, מהדורה 7, סעיף 689).

הדברים אמורים במיוחד בשים לב לעובדה, שהמבקשת **הייתה (ועודנה)** מיוצגת על ידי עו"ד מהלשכה לסיוע משפטי לאורך כל ההליך לפני בית הדין האזורי, למעט תקופה קצרה בין החודשים מרץ-מאי 2020, בה הודיעה באת כוחה לבית הדין האזורי על הפסקת הייצוג. יצוין, כי בעת קבלת החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020 בידי המבקשת, הייתה המבקשת מיוצגת על ידי עו"ד מטעם הלשכה לסיוע משפטי, שהגישה מטעמה את הבקשה ל"עיון חוזר" ביום 3.6.2020. בנסיבות אלה, אין די בטענת המבקשת אודות פנייתה ללשכה לסיוע משפטי על מנת להצדיק היעדרות לבקשה להארכת מועד.

10. **אשר לסיכויי הערעור** - משלא הוצג על ידי המבקשת 'טעם מיוחד' מוגבר, או בכלל, נדרשת המבקשת להצביע על סיכויי הערעור מובהקים או טובים במידה המצדיקה לכשעצמה היעדרות לבקשה להארכת מועד. לאחר עיון בתיק בית הדין שוכנעתי, שלא ניתן לקבוע שסיכויי הערעור טובים. זאת בין היתר, נוכח ההלכה הפסוקה לפיה, על הטוען לקיומה של עילת פסלות להניח תשתית ראייתית משמעותית (ראו: ע"א 4567/10 **פלונית נ' פלוני**, 8.8.2010), ולפיה "ערכאת הערעור תתערב בחוות דעתו של השופט הסבור כי יש בידו לנהל את ההליך באובייקטיביות, רק במקרים קיצוניים" (עא"ח 97/05 **ישראל בוקובה - מיכאל טרבלסי**, 30.12.05; ע"ע 10/99 **גבור לוקש - הטכניון**, פד"ע לב 180, 184). במסגרת הערכת סיכויי הערעור הובאה

בחשבון גם העובדה, שהבקשה לתיקון פרוטוקול שהגישה המבקשת לבית הדין האזורי נדחתה בהחלטה חלוטה, ושטענותיה של המבקשת בבקשה לפסלות שופט אינן משתקפות בפרוטוקול הדיון שהתקיים לפני בית הדין האזורי.

11. על יסוד האמור, נדחית הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור על החלטת בית הדין האזורי מיום 24.4.2020.

12. לנוכח העובדה שטענותיה של המבקשת בהודעת הערעור סבות במהותן על ההחלטה מיום 24.4.2020, אשר דחתה את בקשת הפסלות, הערעור אינו מתקבל לרישום גם בהתייחס להחלטת בית הדין האזורי מיום 18.6.2020 בבקשה ל"עיון חוזר". זאת, בהתאם להלכה הפסוקה הנזכרת, לפיה הגשת בקשה ל"עיון חוזר" אינה עוצרת או מאריכה את מניין הימים להגשת הליך ערעורי על החלטה שיפוטית.

13. לפנים משורת הדין, אין צו להוצאות.

מזכירות בית הדין תסגור את התיק.

ניתנה היום, י"ג אב תש"פ (03 אוגוסט 2020) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.